

Hälso- och sjukvårdsdirektören

Behov av höjda ersättningar i hälso- och sjukvården

Privata vårdgivare spelar en viktig roll i den svenska hälso- och sjukvården. Exempelvis görs nästan 45 procent av alla läkarbesök i primärvården hos privata utförare. Vårdföretagarna företräder en stor del av privata vårdgivare. Våra medlemmar har kollektivavtal och arbetar på regionernas uppdrag för att erbjuda en hälso- och sjukvård av högsta kvalitet.

Vårdföretagarna vill med denna skrivelse lyfta de problem som uppstått i såväl den privatdrivna som regiondrivna hälso- och sjukvården till följd av de extraordinära kostnadsökningar som skett under året. Behovet av extra resurser till följd av detta är stort för att säkerställa att hälso- och sjukvården fortsatt ska kunna bedrivas med samma höga kvalitet. Regionerna behöver föra en dialog med de privata utförarna kring detta.

Hälso- och sjukvården är personalintensiv och möjligheterna att effektivisera verksamheterna och därmed kunna minska användandet av resurser är begränsade. För att långsiktigt kunna upprätthålla hälso- och sjukvårdens kvalitet behöver ersättningarna därför kontinuerligt höjas för att kompensera för kostnadsökningar till följd av löneökningar för personalen samt prisökningar på insatsvaror. Till skillnad från offentligt driven verksamhet finns ingen möjlighet att långsiktigt gå med underskott för en privatdriven verksamhet.

Under 2022 har kostnaderna för inköp hos såväl de privat som de offentliga utförarna inom hälso- och sjukvården ökat kraftigt. Enligt det vårdprisindex (VPI) som tagit fram av Vårdföretagarna tillsammans med SKR och Sobona, för att tillämpas på upphandlad hälso- och sjukvård, har priserna på insatsvaror utöver arbetskraft under första halvåret 2022 ökat med nästan 9 procent jämfört med motsvarande period föregående år. Med all sannolikhet kommer prisökningarna för helåret att ligga högre än så. Den kompensation för kostnader utöver arbetskraft som VPI föreskrev för 2022 uppgick till endast 2 procent.

Den höga inflationen under innevarande år kommer också att leda till kraftigt höjda kostnader för hyrda lokaler under nästa år. För de privata utförare som bedriver hälso- och sjukvård justeras normalt hyresnivåerna baserat på utvecklingen av Konsumentprisindex någon månad i slutet på året innan. Konsekvensen av detta är att hyresnivåerna kommer att öka kraftigt från början av 2023.

Ökade inköpskostnader innebär också ökade momskostnader för de privata utförarna, något de sällan kompenseras fullt ut för till skillnad från hälso- och sjukvård driven i regionernas regi.

Bristen på arbetskraft inom hälso- och sjukvården driver upp kostnaderna för att behålla och rekrytera personal. Den ökar också behovet och kostnaderna för inhyrd personal där kostnaderna drabbar de privata företagen hårdare då de till skillnad från de offentliga inte fullt ut kompenseras för momsen vid inhyrning.

Sammantaget medför detta ett behov av att dels höja nivån på ersättningarna, dels kompensera för de extraordinära kostnadsökningarna under innevarande år. Vi vill med denna skrivelse uppmana regionerna att föra en dialog med de privata utförarna inom hälso- och sjukvården för att säkerställa verksamheternas ekonomiska förutsättningar och på så sätt bidra till att den privatdrivna hälso- och sjukvården fortsatt kan bedrivas med samma höga kvalitet.

Med vänlig hälsning

Antje Dederling, förbundsdirektör Vårdföretagarna

Björn Arnek, branschekonom Vårdföretagarna

Kontakt:

bjorn.arnek@vardforetagarna.se

telefon: 072-202 62 27